

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Képzőművészeti alkotások szerzői jogi védelme; tervezői díj utólagos meghatározása

Ügyszám: SZJSZT 12/2004

A bíróság által feltett kérdések:

1. Állapítsa meg a Szakértő Testület, hogy a felperes 2003. május 30. napján kelt és a peres iratok között 1. sorszám alatt elfekvő keresetlevelében, valamint a 2003. október 13-i tárgyaláson becsatolt keresetfelelélést tartalmazó beadványban rögzített művek, illetve tervek szerzői jogi védelem alá tartoznak-e.
2. Amennyiben az 1. pontban megjelölt művek, és tervek szerzői jogvédelem alá tartozónak minősülnek, úgy jelölje meg, hogy az alkotót milyen összegű szerzői jogdíj illeti meg.
3. Adjon választ a felperes által 15. és az alperes által 17. sorszám alatt közvetlenül feltenni indítványozott kérdésekre is.

A felperes által 15. sorszám alatt feltett kérdések:

1. Kérjük, hogy a szakértő állapítsa meg, hogy valamennyi, a keresetlevelben és annak kiegészítésében felsorolt alkotás – szerzői jogvédelem alá tartozik, amelyért szerzői jogdíj jár.
2. Határozza meg továbbá, a fenti alkotások értékét és vesse össze K. M. szobrászművész tanúvallomásában foglaltakkal.
3. Amennyiben a szakértő nem tartaná – esetlegesen – valamely művet/alkotást a szerzői jogvédelem körébe sorolhatónak, kérjük, szíveskedjék megjelölni azokat, és meghatározni vonatkozásukban végzett művészi munka ellenértékét.

Az alperes által 17. sorszám alatt feltett kérdések:

1. A szakértő nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a felperesi módosított kereseti kérelem tárgyát képező részben tárgyasult és részben tárgyasult formát nem öltött művek illetve tervezetek szerzői jogvédelem alá tartozónak minősülnek-e.
2. Nyilatkozzon továbbá a szakértő arra is, hogy a tárgyasult alkotások és a nem tárgyasult alkotások vonatkozásában mi tekinthető a szerzői jogvédelem alá tartozó mű kritériumainak.
3. Nyilatkozzon a szakértő a szerzői jogvédelem alá eső alkotások vonatkozásában a szerzői jogdíj összegszerűségére, illetve az ennek megállapításánál irányadó szempontokra.

4. Nyilatkozzon továbbá a szakértő arra, hogy amennyiben a szerzői jogvédelem alá eső alkotások kivitelezésében nem kizárólag az alkotó vesz részt, úgy ez a szerzői jogvédelmet és a szerzői jogdíj összegét hogyan és mennyiben érinti.

Az eljáró tanács válasza a bíróság által feltett kérdésekre:

Ad 1. A keresetlevélben felsorolt alkotások (emlékművek, díszítoszobor, kisplasztika, arculatterv, stb.) kivétel nélkül szerzői jogi védelem alá tartozó művek. A kereset felemelésben felsoroltak esetében – összevetve az alperesi beadványokban rögzítettekkel is – az eljáró tanács azt állapítja meg, hogy amennyiben a strand és csónakkikötő műszaki terveit más is készítette el, de azok színdinamikai tervezése, a részletek kidolgozása, a térbútorok megalkotása, stb. szintén szerzői jogvédelem alá tartoznak. Ugyancsak alkotóművészeti tevékenység a település egészére vonatkozó arculat megalkotása, ennek a színdinamikai megjelenése, egységbe foglalása.

Ad 2. Az eljáró tanács e kérdés megválaszolása előtt rögzíteni kívánja, hogy ármegállapító tevékenységre nem jogosult, az alkotóművészet területén (mint a legtöbb területen) az árakat a szerződő felek alakítják ki a megállapodásuk során. Jelen ügyben a per irataiból megállapíthatóan a felek között előzetesen megállapodás nem született, felhasználási szerződést nem kötöttek.

Tekintettel arra, hogy az eljáró tanács művész-tagja jártassággal bír a Képző- és Iparművészeti Lektorátus szakértő tagjaként a művészeti alkotások szakmai bírálatában, s így ennek részeként az árak megfelelőségének megállapításában is, tehát a tanács nagyságrendi díjak meghatározásával kíván választ adni a jelen kérdésre:

- az 56-os emlékmű tervezése és tervezői művezetése 3 – 5 millió Ft közé tehető;
- a 48-as emlékmű és országzászló az előző díjtételnek kb. 50 %-a;
- fuvalás-puttó tervezése (az elhelyezés, megvilágítás, védőtető, a figura adaptációja) 500.000 – 1.000.000 Ft közé tehető;
- a kisplasztika tervezése és a mesterminta elkészítése 500.000 – 700.000 Ft;
- grafikai arculatterv (logó, levélpapír, névjegy, boríték): egy kisarculat tervezése kb. 240.000 Ft;
- a falu grafikus térképe kb. 100.000 Ft;
- köztéri díszkorlát tervezése 50.000 – 100.000 Ft közöttre tehető;
- plébánia szoborfejes díszítése 50.000 – 100.000 Ft;

A felperes további művészeti tevékenységét alperes területén két csomagra lehet bontani: az egyik a falu színdinamikai tervezése, amelybe beletartozik valamennyi középület külső színmeghatározása, a díszkivilágítás megtervezése. A másik csomag a strand és csónakkikötő területén a műszaki tervek kivitelezése folyamán felmerülő esztétikai problémák megoldása:

- a falu színdinamikai tervezése: színvonalas művészi tervezőmunka, így ennek díjtétele nagyságrendileg 1.000.000 Ft (+/- 20 %);
- strand és csónakkikötő: a végleges megvalósulás és a bemutatott vázlatok között bizonyítottan fennáll a közvetlen kapcsolat, azaz a felperesi művészeti elgondolások és a rajzban megjelenő vázlatok a fotókon, mint jórészt tárgyasult művek jelennek meg. Ennek értéke, mint esztétikai koncepcióterv 1,5 – 2.000.000 Ft.

Az eljáró tanács válasza a felperes által feltett kérdésekre:

Ad 1. Ezen kérdésre a bíróság által feltett 1. számú kérdésnél adtuk meg a választ.

Ad 2. Ezen kérdésre a bíróság által feltett 2. számú kérdésnél adtuk meg a választ. A K. M. tanúvallomásában foglaltakhoz képest az eljáró tanács az 56-os emlékmű tervezési díjánál tért el jelentősebben.

Ad 3. Az eljáró tanács valamennyi megvalósult művet a szerzői jogvédelem hatálya alá tartozónak ítélte. Azt csak megjegyzi a tanács, hogy amennyiben valamely alkotás nem tartozna a szerzői jogvédelem körébe, úgy annak kapcsán művészi munka ellenértékéről nem beszélhetünk.

Az eljáró tanács válasza az alperes által feltett kérdésekre:

Ad 1. Ezen kérdésre a bíróság által feltett 1. számú kérdésnél adtuk meg a választ.

Ad 2. Alperes ezen kérdésére a választ a hatályos szerzői jogi törvény 1. § (3) bekezdése tartalmazza, azaz, a jogi védelem az alkotást akkor illeti meg, ha az a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni és eredeti jellegű mű.

Ad 3. Ezen kérdésre a bíróság által feltett 2. számú kérdésnél adtuk meg a választ.

Ad 4. A szerzői jogvédelem alá eső alkotások kivitelezése nem kötődhet az alkotó részvételéhez (ellenkező kikötés hiányában), így az eljáró tanács a szerzői jogdíj összegét a kivitelezéstől függetlenül állapította meg, csak a tervezést és a tervezői művezetés díját tartalmazzák a megállapított szerzői díjak.

Budapest, 2004. május 12.

Dr. Debreczenyi Ferenc
a tanács elnöke

Dr. Győri Erzsébet
a tanács előadó tagja

Miticzky Gábor
a tanács szavazó tagja